

2006

No. 28

STAATSBLAD
van de
REPUBLIEK SURINAME
2006 No. 28

WET van 16 februari 2006, houdende regels betreffende het archiefwezen (Archiefwet).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat de ontwikkelingen op het gebied van het archiefwezen het wenselijk maken de regeling Landsarchiefdienst 1956 te vervangen en in verband daarmee de Wet op het Notarisambt nader te wijzigen.

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Definities

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. de President: de President van de Republiek Suriname;
- b. de Minister: de Minister belast met de zorg voor het archiefwezen;
- c. overheidsorgaan:
 1. een rechtspersoon die krachtens publiek recht is ingesteld;
 2. een ander persoon of college met enig openbaar gezag bekleed;
 3. een privaatrechtelijke rechtspersoon opgericht door een rechtspersoon die krachtens publiek recht is ingesteld;
 4. een naamloze vennootschap waarvan de Staat Suriname voor tenminste de helft aandeelhouder is.
- d. archiefbescheiden:
 1. bescheiden, ongeacht hun vorm, naar hun aard bestemd om te berusten onder de persoon, groep personen of organisatie die hij heeft ontvangen of opgemaakt uit hoofde van zijn activiteiten, zijn taken of ter handhaving van zijn rechten;
 2. reproducties, ongeacht hun vorm, welke bij of krachtens deze wet in de plaats zijn gesteld van de onder 1 bedoelde archiefbescheiden of welke op grond van het bepaalde in artikel 24 zijn vervaardigd;
- e. zorgdrager: functionaris of organisatie die bij of krachtens de wet belast is met de zorg voor de archiefbescheiden;

- f. archiefbeheerssysteem: een geheel van mensen, methoden, procedures, gegevensverzamelingen, opslag-, verwerkings- en communicatieapparatuur en andere middelen, bestemd tot het beheer van archiefbescheiden;
- g. Nationale Archiefraad: een adviescollege, dat de Minister, adviseert met betrekking tot het archiefwezen;
- h. Nationaal Register: een door de Nationale Archivaris bijgehouden Register van particuliere archieven die behoren tot het Surinaams Cultureel Historisch Erfgoed;
- i. Nationale Archivaris: is Hoofd van het Nationaal Archief zoals omschreven in artikel 41 lid 1;
- j. archiefambtenaar: degene die de hoedanigheid van archiefambtenaar heeft verkregen door verwerving van een archivarisdiploma;
- k. archiefruimte: een ruimte, bestemd of aangewezen voor de bewaring van archiefbescheiden in afwachting van hun overbrenging ingevolge artikel 11 lid 1 van deze wet;
- l. selectielijst: staat van categorieën archiefbescheiden en archiefbestanddelen, die voor blijvende bewaring danwel voor vernietiging in aanmerking komen, voorafgegaan door een verantwoording, onder opgave van de termijnen na het verstrijken waarvan de vernietiging wel of niet mag plaatsvinden.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen worden onder overheidsorganen mede verstaan:

- a. overheidsorganen, welke vóór of na de inwerkingtreding van deze wet zijn of zullen worden opgeheven;
- b. overheidsorganen, welke vóór 25 november 1975 gevestigd waren binnen het huidige grondgebied van de Republiek Suriname.

Artikel 3

Er is een Nationale Archiefraad die tot taak heeft desgevraagd of uit eigen beweging de Minister van advies te dienen in zaken die op het archief betrekking hebben. Bij Staatsbesluit worden nadere regels omtrent de Nationale Archiefraad gesteld.

HOOFDSTUK II ZORG VOOR EN BEHEER VAN ARCHIEFBESCHIEDEN VAN DE OVERHEID

Algemeen

Artikel 4

De overheidsorganen zijn verplicht de onder hen berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de selectie en vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden.

Artikel 5

- 1. De Nationale Assemblée en de andere Hoge Colleges van Staat, het Kabinet van de President en het Kabinet van de Vice- President, dragen zorg voor hun archiefbescheiden, voor zover deze niet zijn overgebracht naar het Nationaal Archief.
- 2. Iedere minister draagt zorg voor de archiefbescheiden
 - a. van zijn ministerie;

- b. van de in artikel 1, onder b, sub 3 bedoelde rechtspersonen opgericht door hem of door onder hem ressorterende overheidsorganen;
 - c. van de in artikel 1, onder b, sub 4 bedoelde naamloze vennootschappen waarvan de rechten van de Staat als aandeelhouder door hem worden uitgeoefend;
 - d. van de overige onder hem ressorterende overheidsorganen een en ander voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar het Nationaal Archief.
3. Onverminderd het in de Wet op het Notarisambt bepaalde, draagt de minister belast met de justitiële aangelegenheden zorg voor de archiefbescheiden van de notarissen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar het Nationaal Archief.
 4. De districtsbesturen dragen zorg voor hun archiefbescheiden, voor zover deze niet zijn overgebracht naar het Nationaal Archief.
 5. De Minister draagt tevens zorg voor de archiefbescheiden, die in het Nationaal Archief berusten.
 6. De zorg als bedoeld in de leden 1 tot en met 5 van dit artikel strekt zich mede uit tot de archiefbescheiden van instellingen of personen, wier rechten of functies op enig overheidsorgaan zijn overgegaan.
 7. Bij of krachtens Staatsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de wijze waarop de zorg, bedoeld in de leden 1 tot en met 5 van dit artikel wordt uitgeoefend.

Artikel 6

1. De Minister is bevoegd overheidsorganen er op te wijzen dat zij dienen te voldoen aan het bepaalde bij of krachtens deze wet.
2. In geval een overheidsorgaan een aanwijzing als bedoeld in lid 1 van dit artikel niet opvolgt, zal de minister na overleg met het overheidsorgaan, dit overheidsorgaan mededelen dat hij een besluit zal vragen van de President ten einde de archiefbescheiden van dat orgaan of een door hem aan te wijzen deel daarvan naar een door hem aan te wijzen plaats te doen vervoeren om daar tot nadere beschikking te worden bewaard. De kosten van vervoer, van het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en van bewaring komen ten laste van het betrokken overheidsorgaan.
3. Het overheidsorgaan wordt in de gelegenheid gesteld binnen een maand bezwaar aan te tekenen bij de President tegen het in lid 2 gestelde.
4. De president zal gehoord de Minister en het desbetreffende overheidsorgaan binnen een termijn van twee maanden een uitspraak doen. Afhankelijk van de uitspraak van de President kan de Minister overgaan tot het doen vervoeren van de archiefbescheiden of een door hem aan te wijzen deel daarvan naar een door hem aan te wijzen plaats om daar tot nadere beschikking te worden bewaard; de kosten van vervoer, van het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en van bewaring komen ten laste van het betrokken overheidsorgaan.
5. De bevoegdheid, genoemd in de leden 2 tot en met 4 van dit artikel, geldt niet ten aanzien van De Nationale Assemblée

Artikel 7

1. Bij De Nationale Assemblée, de andere Hoge Colleges van Staat, het Kabinet van de President, het Kabinet van de Vice - President en elk ministerie is de afdeling Documentaire Informatieverzorging belast met de vorming en instandhouding van het archiefbeheerssysteem; het hoofd van deze bedoelde afdeling is gekwalificeerd in de zin van artikel 9. Bij elk ministerie ressorteert hij rechtstreeks onder de directeur van het departement.
2. De zorgdrager zorgt voor de aanstelling van voldoende deskundig personeel voor de werkzaamheden verbonden aan het beheer van de archiefbescheiden.

Artikel 8

Bij of krachtens Staatsbesluit kunnen nadere regels worden vastgesteld omtrent het beheer van archiefbescheiden.

Artikel 9

Omtrent de opleiding tot en het verkrijgen van de hoedanigheid van archiefambtenaar worden bij Staatsbesluit regels vastgesteld.

Goede staat van archiefbescheiden

Artikel 10

1. De zorgdrager treft zodanige voorzieningen ten aanzien van de door hem opgemaakte archiefbescheiden die ingevolge een voor hem geldende selectielijst voor bewaring in aanmerking komen, dat bij het raadplegen van die archiefbescheiden na ten minste honderd jaar geen noemenswaardige achteruitgang zal zijn te constateren.
2. Bij of krachtens Staatsbesluit kunnen nadere regels worden vastgesteld omtrent de duurzaamheid van de in lid 1 bedoelde archiefbescheiden.

Artikel 11

1. De zorgdrager wijst voor de bewaring van zijn archiefbescheiden, in afwachting van hun vernietiging dan wel hun overbrenging naar het Nationaal Archief, één of meer archiefruimten aan.
2. De zorgdrager onderwerpt de plannen betreffende bouw, verbouwing, inrichting of verandering van inrichting van een archiefruimte of tot ingebruikneming van gebouwen of gedeelten van gebouwen als archiefruimte, aan de goedkeuring van de Minister.
3. De zorgdrager is verplicht zijn archiefruimten zodanig te situeren, te bouwen en in te richten alsmede bij verbouwing en verandering van inrichting zodanige maatregelen te treffen dat de zich daarin bevindende archiefbescheiden in geval van een calamiteit zo min mogelijk gevaar lopen.
4. De zorgdrager beveiligd zijn archiefruimten op toereikende wijze tegen brand, inbraak en wateroverlast.
5. De zorgdrager is verplicht in zijn archiefruimten het klimaat zodanig te beheersen en de lucht zodanig te zuiveren dat het natuurlijk verval en de aantasting door milieu-invloeden van archiefbescheiden worden beperkt of tegengegaan.
6. Bij of krachtens Staatsbesluit worden nadere regels vastgesteld omtrent de bouw, verbouwing, inrichting of verandering van archiefruimten, alsmede omtrent de ingebruikneming van gebouwen of gedeelten van gebouwen als archiefruimte.

Geordende en toegankelijke staat van archiefbescheiden

Artikel 12

De zorgdrager zorgt ervoor dat elk onder hem ressorterend overheidsorgaan beschikt over een documentair structuurplan. Dit documentair structuurplan, waarin zijn vastgelegd de wijze waarop de archiefbescheiden zijn ingedeeld en gerangschikt, wordt vastgesteld na verkregen advies van de Nationale Archivaris.

Artikel 13

De zorgdrager zorgt ervoor dat elk onder hem ressorterend overheidsorgaan beschikt over een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht, geordend overeenkomstig het ten tijde van de vorming van het archief daarvoor geldende documentaire structuurplan, van:

- a. de bij dat overheidsorgaan berustende archiefbescheiden en
- b. de bestanden waarin deze bewaard worden, alsmede de verblijfplaats van de archiefbescheiden.

Artikel 14

De zorgdrager zorgt ervoor dat van elk van de archiefbescheiden te allen tijde kan worden vastgesteld:

- a. de inhoud, structuur en vorm bij het ontstaan, één en ander voor zover de inhoud, structuur en vorm kenbaar moesten zijn voor de uitvoering van het betreffende werkproces en
- b. op welk tijdstip en uit hoofde van welke taak of handeling het door het overheidsorgaan werd ontvangen of opgemaakt en
- c. de samenhang met de andere door het overheidsorgaan ontvangen en opgemaakte archiefbescheiden.

Artikel 15

De zorgdrager zorgt ervoor dat het archiefbeheerssysteem de toegankelijke staat van de archiefbescheiden waarborgt, zodanig dat:

- a. elk van de archiefbescheiden binnen een redelijke termijn kan worden gevonden, hetzij aan de hand van een onderwerp dat in het stuk is behandeld, hetzij aan de hand van het werkproces uit hoofde waarvan het stuk is ontvangen of opgemaakt, hetzij aan de hand van de afzender, dan wel de datum en het nummer dat door de afzender aan het stuk is gegeven, hetzij aan de hand van het nummer waaronder het stuk bij het ontstaan is geregistreerd.
- b. elk van de archiefbescheiden binnen een redelijke termijn leesbaar of waarneembaar te maken is. Daartoe verleent degene die met het beheer is belast de benodigde medewerking met inbegrip van het verschaffen van het benodigde inzicht in de opzet en de werking van het archiefbeheerssysteem.

Beveiliging van archiefbescheiden

Artikel 16

Bij of krachtens Staatsbesluit worden er regels vastgesteld omtrent de bescherming van staatsgeheimen tegen kennisneming door niet-gerechtigden.

Selectie, vernietiging, vervanging en vervreemding van archiefbescheiden

Artikel 17

De zorgdrager is verplicht tot het ontwerpen van selectielijsten waarop wordt aangegeven welke archiefbescheiden voor bewaring danwel voor vernietiging in aanmerking komen.

Artikel 18

Bij het ontwerpen en vaststellen van selectielijsten wordt rekening gehouden met:

- a. de taak van het desbetreffend overheidsorgaan;
- b. de verhouding van dit overheidsorgaan tot andere overheidsorganen;
- c. de waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel historisch erfgoed;
- d. het belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor de overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek.

Artikel 19

1. De Minister legt het ontwerp van een selectielijst, alvorens de Nationale Archiefraad te horen, voor een periode van acht weken ter inzage.
2. Een ieder kan zijn zienswijze over het ontwerp naar voren brengen bij de Minister.

Artikel 20

1. De selectielijsten worden, nadat de Minister de Nationale Archiefraad heeft gehoord, vastgesteld, voor zover het betreft:
 - a. archiefbescheiden van De Nationale Assemblée, de andere Hoge Colleges van Staat, het Kabinet van de President en het Kabinet van de Vice-President: bij Staatsbesluit, op voordracht van de Minister, in overeenstemming met het betrokken overheidsorgaan;
 - b. archiefbescheiden van de ministeries en de onder de ministers ressorterende overheidsorganen: door de Minister en de minister wie het mede aangaat.
2. De vastgestelde selectielijsten worden gepubliceerd in het Staatsblad van de Republiek Suriname.

Artikel 21

Bij of krachtens Staatsbesluit worden nadere regels vastgesteld met betrekking tot het ontwerpen en vaststellen van selectielijsten.

Artikel 22

Tot vernietiging van in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden mag de Minister, gehoord de Nationale Archiefraad, slechts overgaan na machtiging van degene op wiens last deze archiefbescheiden zijn overgebracht.

Artikel 23

De President kan regels stellen op grond waarvan in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden kan worden afgeweken van hetgeen in deze wet bepaald is met betrekking tot de vernietiging van archiefbescheiden.

Artikel 24

1. De zorgdrager is bevoegd archiefbescheiden te vervangen door reproducties teneinde de aldus vervangen bescheiden te vernietigen. De vervanging dient te geschieden met juiste en volledige weergave van de in de te vervangen archiefbescheiden voorkomende gegevens en met inachtneming van de artikelen 13, 14 en 15.
2. Op een besluit tot vervanging is artikel 18 van overeenkomstige toepassing.
3. Voor de vervanging van archiefbescheiden die niet als te vernietigen worden aangemerkt in de in artikel 17 bedoelde lijsten, is een machtiging vereist van de Minister; deze machtiging houdt tevens een machtiging tot vernietiging in.
4. Tot vervanging van in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden mag de Minister, gehoord de Nationale Archiefraad, slechts overgaan na machtiging van degene, op wiens last deze archiefbescheiden zijn overgebracht.

Artikel 25

1. De zorgdrager is bevoegd tot vervreemding van niet in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden, voor zover het betreft:

- a. archiefbescheiden van De Nationale Assemblée, de andere Hoge Colleges van Staat, het Kabinet van de President en het Kabinet van de Vice-President: bij of krachtens Staatsbesluit, op voordracht van de Minister, verleende machtiging;
 - b. archiefbescheiden van andere overheidsorganen: na machtiging van de Minister. Op een besluit tot vervreemding is artikel 18 van overeenkomstige toepassing.
2. Voor de vervreemding van archiefbescheiden als bedoeld in lid 1 van dit artikel is geen machtiging vereist, indien de vervreemding geschiedt ter uitvoering van een in enige wet neergelegd voorschrift.
 3. Tot vervreemding van in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden mag de Minister, gehoord de Nationale Archiefraad, slechts overgaan ter uitvoering van een in enige wet neergelegd voorschrift of na machtiging van degene, op wiens last deze archiefbescheiden zijn overgebracht.

Artikel 26

De zorgdrager maakt van de vernietiging, vervanging of vervreemding een verklaring op, die ten minste een specificatie van de vernietigde, vervangen of vervreemde archiefbescheiden bevat, alsmede aangeeft op grond waarvan en op welke wijze de vernietiging, vervanging of vervreemding is geschied. Een exemplaar van deze verklaring wordt bewaard door het overheidsorgaan waaronder de archiefbescheiden zouden berusten, indien zij niet waren vernietigd, vervangen of vervreemd, en een ander exemplaar daarvan wordt door de zorgdrager aan de Nationale Archivaris gezonden.

Artikel 27

Bij of krachtens Staatsbesluit kunnen nadere regels worden vastgesteld omtrent de selectie, vernietiging, vervanging en vervreemding van archiefbescheiden.

Restitutie van archiefbescheiden

Artikel 28

Indien archiefbescheiden, ten onrechte berusten onder een ander overheidsorgaan dan dat waaronder zij behoren te berusten, zien de betrokken zorgdragers erop toe, dat die bescheiden te bestemder plaatse geraken.

Artikel 29

Een ieder die archiefbescheiden onder zich heeft, is verplicht deze binnen een maand, nadat hij een daartoe strekkende schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen, aan het overheidsorgaan, waaronder zij volgens de bepalingen van deze wet zouden behoren te berusten, te restitueren.

Overdracht en terbeschikkingstelling van archiefbescheiden

Artikel 30

1. De zorgdrager doet aan de Nationale Archivaris tijdig mededeling van het voornemen tot opheffing, samenvoeging of splitsing van een beheerseenheid of overheidsorgaan alsmede van overdracht van één of meer taken aan een ander overheidsorgaan of een rechtspersoon.
2. Een besluit, waarbij overheidsorganen worden opgeheven, samengevoegd of gesplitst, dan wel waarbij een of meer taken van een overheidsorgaan worden overgedragen aan een ander overheidsorgaan, houdt een voorziening in omtrent hun archiefbescheiden.
3. Een besluit, waarbij een tijdelijk overheidsorgaan wordt ingesteld, houdt een voorziening in omtrent de bewaring van de archiefbescheiden na zijn opheffing.

4. Een besluit, waarbij taken van een overheidsorgaan geheel of gedeeltelijk worden overgedragen aan een rechtspersoon houdt een voorziening in omtrent de ter beschikkingstelling aan die rechtspersoon van de op die taken betrekking hebbende archiefbescheiden, voor zover deze niet zijn overgebracht naar het Nationaal Archief, voor een tijdvak van ten hoogste tien jaren. Deze voorziening houdt tenminste in een nadere bepaling van het in de eerste volzin bedoelde tijdvak, alsmede een bepaling omtrent het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet ten aanzien van het beheer van de desbetreffende archiefbescheiden.

Overbrenging van archiefbescheiden

Artikel 31

De zorgdrager brengt de archiefbescheiden die niet voor vernietiging in aanmerking komen en ouder zijn dan tien jaren over naar het Nationaal Archief.

Bij of krachtens Staatsbesluit worden regels vastgesteld, die bij de overbrenging van archiefbescheiden in acht dienen te worden genomen.

Artikel 32

1. De zorgdrager kan archiefbescheiden die niet voor vernietiging in aanmerking komen en jonger zijn dan tien jaar naar het Nationaal Archief overbrengen, wanneer naar het oordeel van de Nationale Archivararis voldoende aanleiding bestaat hiervoor ruimte beschikbaar te stellen.
2. Een afwijzende beslissing krachtens het bepaalde in lid 1 kan door de Minister, na de Nationale Archiefraad te hebben gehoord, worden herzien mits het behoud van de in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat is gewaarborgd.
3. Indien de archiefbescheiden ouder dan tien jaar door het overheidsorgaan nog veelvuldig worden gebruikt of geraadpleegd, kan op verzoek van de zorgdrager machtiging tot opschorting van de overbrenging van die archiefbescheiden naar het Nationaal Archief worden verleend door de Minister, na de Nationale Archiefraad te hebben gehoord.
4. De in lid 3 bedoelde machtiging, waaraan voorwaarden kunnen worden verbonden, wordt verleend voor een periode van ten hoogste vijf jaar, na afloop waarvan verlenging kan worden verkregen.

Openbaarheid van archiefbescheiden

Artikel 33

1. De archiefbescheiden die in het Nationaal Archief berusten zijn, behoudens het bepaalde in de artikelen 34, 35 en 37 openbaar.
2. Een ieder is, behoudens de beperkingen die voortvloeien uit de artikelen 34, 35 en 37, bevoegd die archiefbescheiden kosteloos te raadplegen en daarvan of daaruit afbeeldingen, afschriften, uittreksels en bewerkingen te maken of op zijn kosten te doen maken.

Artikel 34

1. Bij de overbrenging van de in artikel 5 bedoelde archiefbescheiden kan de zorgdrager, na advies van de Nationale Archivararis, slechts beperkingen aan de openbaarheid stellen voor een bepaalde termijn en met het oog op:
 - a. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - b. het belang van de Staat;
 - c. het anderszins voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen danwel van derden.

2. Na de overbrenging als bedoeld in lid 1, kan de Minister, gehoord de Nationale Archiefraad, niet alsnog beperkingen, bedoeld in lid 1 stellen, tenzij zich na het tijdstip van overbrenging omstandigheden hebben voorgedaan die, waren zij op dat tijdstip bekend geweest, tot het stellen van beperkingen aan de Openbaarheid ingevolge lid 1 zouden hebben geleid. Het besluit tot het stellen van de beperkingen wordt ter algemene kennis gebracht.
3. De Minister, kan, na degene op wiens last de archiefbescheiden zijn overgebracht gehoord te hebben en na advies van de Nationale Archiefraad te hebben ingewonnen, de ingevolge lid 1 of lid 2 aan de openbaarheid gestelde beperkingen opheffen, dan wel ten aanzien van een verzoeker buiten toepassing laten, indien het belang van de gestelde beperking niet opweegt tegen diens belang tot raadpleging of gebruik van de archiefbescheiden.
4. De in lid 1 of lid 2 aan de openbaarheid gestelde beperkingen hebben geen betrekking op archiefbescheiden die ouder zijn dan vijftig jaar, tenzij de Minister, anders beslist.
5. De bepalingen van de Wet op het Notarisambt zijn van overeenkomstige toepassing op de openbaarheid van:
 - a. de in het Nationaal Archief berustende minuten van uiterste willen die nog niet met de dood zijn bekrachtigd;
 - b. de overige in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden van de notarissen, voor zover deze archiefbescheiden jonger zijn dan vijfenzeventig jaar.

Artikel 35

Indien archiefbescheiden van een overheidsorgaan in het Nationaal Archief berusten uit andere hoofde dan overbrenging als bedoeld in de artikelen 31 en 32, kan de Minister beperkingen aan de openbaarheid stellen. Het in artikel 34 bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 36

1. In afwijking van het eerste lid van artikel 31 worden van de staatsveiligheidsdiensten slechts die archiefbescheiden overgebracht naar het Nationaal Archief die ouder zijn dan twintig jaar en waarvan door de Minister, na advies van de Nationale Archivaris, is vastgesteld dat daaraan geen beperkingen aan de openbaarheid dienen te worden gesteld met het oog op het belang van de staat.
2. De in het eerste lid bedoelde beperkingen hebben geen betrekking op archiefbescheiden die ouder zijn dan vijfenzeventig jaar, tenzij de Minister, na goedkeuring van de Raad van Ministers, anders beslist.

Raadpleging en gebruik van archiefbescheiden

Artikel 37

1. De Nationale Archivaris stelt de in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden aan de verzoeker ter raadpleging of gebruik beschikbaar met inachtneming van de aan de openbaarheid gestelde beperkingen.
2. De Nationale Archivaris is bevoegd een verzoek tot raadpleging of gebruik van de archiefbescheiden af te wijzen, indien naar zijn oordeel de toestand van de archiefbescheiden zich daartegen verzet of deze aan de verzoeker niet veilig kunnen worden toevertrouwd.
3. Een gehele of gedeeltelijke afwijzing van een schriftelijk verzoek tot raadpleging of gebruik vindt schriftelijk plaats. In geval van een mondeling verzoek vindt een afwijzing schriftelijk plaats, indien de verzoeker daarom vraagt. De verzoeker wordt op deze mogelijkheid gewezen.
4. Een gehele of gedeeltelijke afwijzing kan door de Minister, worden herzien mits het behoud van de archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat is gewaarborgd.
5. Indien de aard of de mate van raadpleging of gebruik van archiefbescheiden een ernstige bedreiging vormt voor hun toestand, is de Nationale Archivaris bevoegd te bepalen dat in de plaats van die archiefbescheiden reproducties ter beschikking worden gesteld.

Artikel 38

1. De Nationale Archivaris is verplicht op verzoek archiefbescheiden voor een bepaalde tijd uit te lenen aan het overheidsorgaan, waaronder de bescheiden, indien zij niet naar het Nationaal Archief waren overgebracht, zouden berusten, tenzij naar zijn oordeel de toestand van de archiefbescheiden zich daartegen verzet.
2. De Nationale Archivaris is, met inachtneming van de aan de openbaarheid gestelde beperkingen, bevoegd archiefbescheiden voor een bepaalde tijd uit te lenen aan een instelling, mits een deskundig beheer en een veilige bewaring zijn gewaarborgd. Aan een zodanige uitlening kunnen voorwaarden worden verbonden.
3. Op uitlening van archiefbescheiden als bedoeld in de leden 1 en 2 is artikel 37 leden 2 tot en met 5 van toepassing
4. De aan de uitlening verbonden kosten kunnen de verzoeker in rekening worden gebracht.

Artikel 39

De Minister stelt nadere regels omtrent de kosten, als bedoeld in het tweede lid van artikel 33 en artikel 38 lid 4. Het één en ander geschiedt na afstemming met de minister van Financiën.

Artikel 40

De Nationale Archivaris is bevoegd afschriften af te geven van een authentieke akte die ingevolge deze wet door hem bewaard moeten worden, behoudens dat de afschriften van de in de Wet op het Notarisambt bedoelde akten, met uitzondering van de in het Nationaal Archief berustende minuten van uiterste willen die nog niet met de dood zijn bekrachtigd voorzover deze jonger zijn dan honderd jaar, worden afgegeven met inachtneming van de bepalingen van de Wet op het Notarisambt.

HOOFDSTUK III HET NATIONAAL ARCHIEF

Artikel 41

1. Er is onder de bevelen van de Minister een Nationaal Archief te Paramaribo, aan het hoofd waarvan de Nationale Archivaris staat, die gekwalificeerd is in de zin van artikel 9.
2. Het Nationaal Archief heeft, onverminderd het bij of krachtens deze wet bepaalde, tot taak:
 - a. het op doelmatige en doeltreffende wijze toezicht houden op de naleving van het bij of krachtens de wet bepaalde ten aanzien van het beheer van de archiefbescheiden;
 - b. dienen van advies en verlenen van bijstand aan overheidsorganen met betrekking tot het beheer van archiefbescheiden;
 - c. overnemen van de in artikel 31 en 32 bedoelde archiefbescheiden;
 - d. opsporen en in het Nationaal Archief opnemen van andere dan de in artikel 5 bedoelde archiefbescheiden, die van betekenis zijn voor de kennis van het cultureel historisch erfgoed van Suriname;
 - e. in goede staat brengen en bewaren van de in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden;
 - f. ordenen, beschrijven en anderszins ontsluiten van de in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden;
 - g. zorgdragen voor de openbaarheid van de archiefbescheiden;
 - h. raadplegen, gebruiken, reproduceren, bewerken en ter beschikkingstellen van de in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden;
 - i. bevorderen van het gebruik van archiefbescheiden, met bijzondere aandacht voor jongeren, door middel van publicaties, lezingen, tentoonstellingen en andere middelen;

- j. verwerven van zich in het buitenland bevindende documenten, hetzij in origineel hetzij kopie, die van betekenis zijn voor het cultureel historisch erfgoed van Suriname;
- k. bevorderen en toezien op de kwaliteit van de opleiding en de voortgezette vorming van archivariissen;
- l. verrichten van onderzoek en het ontwikkelen van methoden;
- m. bijdragen aan het archiefbeleid van de Minister en aan wetgeving op het gebied van de archieven;
- n. bevorderen van professionele samenwerking met andere instellingen, zowel in als buiten Suriname, in de hiervoor bedoelde aangelegenheden;
- o. het verrichten van andere bij of krachtens Staatsbesluit of door de Minister opgedragen taken.

Artikel 42

1. Met het toezicht op de naleving, bedoeld in artikel 41, lid 2, onder a, zijn belast de Nationale Archivaris en bij zijn besluit aangewezen, aan hem ondergeschikte archiefambtenaren.
2. De Nationale Archivaris of de door hem aangewezen ondergeschikte is bij de uitoefening van zijn taak bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, elke plaats te betreden waar overheidsarchieven worden bewaard met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner.
3. Zo nodig verschaft hij zich toegang met behulp van de sterke arm.
4. Een toezichthouder is bevoegd inlichtingen en inzage van zakelijke gegevens en bescheiden te vorderen.
5. Hij is bevoegd van de gegevens en bescheiden kopieën te maken. Indien het maken van kopieën niet ter plaatse kan geschieden, is hij bevoegd de gegevens en bescheiden voor dat doel voor korte tijd mee te nemen tegen een door hem af te geven schriftelijk bewijs.
6. Op verzoek van belanghebbende tonen de toezichthoudende ambtenaren bij de uitoefening van hun taak hun legitimatiebewijs.

Artikel 43

1. Een ieder is verplicht aan de toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.
2. Zij die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift verplicht zijn tot geheimhouding, kunnen het verlenen van medewerking weigeren, voor zover dit uit hun geheimhoudingsplicht voortvloeit. De toezichthouder heeft niettemin toegang tot de ruimten waarin de archiefbescheiden zijn geplaatst. De President is bevoegd alsnog gehele of gedeeltelijke medewerking te vorderen.

Artikel 44

1. De Nationale Archivaris doet aan het overheidsorgaan mededeling van de bevindingen van het toezicht en van de voorzieningen, die naar zijn oordeel dienen te worden getroffen.
2. Hij stelt, telkens indien hij daartoe aanleiding vindt, de Minister op de hoogte van de bevindingen van het toezicht.
3. Hij brengt in ieder geval jaarlijks voor 1 juli aan de Minister schriftelijk verslag uit van de bevindingen van het toezicht gedurende het afgelopen kalenderjaar. De Minister legt dit verslag, vergezeld van zijn standpunt en het advies van de Nationale Archiefraad, over aan De Nationale Assemblée.

Artikel 45

1. De Nationale Archivaris is, indien hij gegronde redenen heeft aan te nemen dat zich een geval als bedoeld in de artikelen 28 en 29 voordoet, bevoegd onderzoek in te stellen naar de aard van de archiefbescheiden.
2. Op het in lid 1 bedoelde onderzoek zijn artikel 42, leden 2 tot en met 5, artikel 43 en artikel 44 leden 2 en 3, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 46

1. Bij Staatsbesluit kunnen buiten Paramaribo nevenvestigingen van het Nationaal Archief worden gevestigd. Alsdan wordt bepaald welke archiefbescheiden daar worden bewaard.
2. De Minister stelt de verdere inrichting van het Nationaal Archief vast.

Artikel 47

Ten aanzien van de registers van de Burgerlijke Stand, die zijn overgebracht naar het Nationaal Archief, is de Nationale Archivaris de bewaarder. De ambtenaar van de Burgerlijke Stand blijft ten alle tijde bevoegd om op grond van artikel 17 Surinaams Burgerlijk Wetboek kantmeldingen te maken in de registers van de Burgerlijke Stand, die overgebracht zijn naar het Nationaal Archief onder toezicht van de Nationale Archivaris.

HOOFDSTUK IV PARTICULIERE ARCHIEVEN

Artikel 48

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder particuliere archiefbescheiden: archiefbescheiden die niet behoren tot de in artikel 5 bedoelde archiefbescheiden.

Artikel 49

De bepalingen van deze wet zijn van overeenkomstige toepassing op de in het Nationaal Archief berustende particuliere archiefbescheiden, tenzij anders is bepaald in de overeenkomst of beschikking uit hoofde waarvan de archiefbescheiden in het Nationaal Archief zijn opgenomen.

Artikel 50

1. Particuliere archiefbescheiden waarvan de Minister heeft vastgesteld dat zij van bijzondere betekenis zijn voor de kennis van het cultureel historisch erfgoed van Suriname, worden opgenomen in het Nationaal Register.
2. Opneming in het Nationaal Register kan slechts met instemming van de eigenaar van de archiefbescheiden geschieden bij besluit van de Minister of, bij gebrek van instemming van de eigenaar, bij besluit van de President.
3. Opneming in het Nationaal Register brengt geen wijziging in de eigendom van de archiefbescheiden.
4. Bij of krachtens Staatsbesluit kunnen er nadere regels gesteld worden omtrent het Nationaal Register

Artikel 51

1. Indien de Minister voornemens is de Nationale Archiefraad om advies te vragen over opneming van archiefbescheiden in het Nationaal Register, geeft hij hiervan schriftelijk kennis aan de eigenaar van de archiefbescheiden.
2. Het bepaalde in lid 1 geldt te rekenen vanaf de datum van de in lid 1 bedoelde kennisgeving voor de desbetreffende archiefbescheiden, doch uiterlijk tot hetzij de datum van het besluit tot opneming als bedoeld in artikel 50, lid 2, hetzij zes maanden na de kennisgeving.

Artikel 52

1. Het is verboden particuliere archiefbescheiden die zijn opgenomen in het Nationaal Register te vernietigen, te vervangen, te wijzigen of te ordenen zonder voorafgaande toestemming van de Nationale Archivaris. Aan de toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.
2. Een in het eerste lid bedoelde besluit van de Nationale Archivaris kan door de Minister gehoord de Nationale Archiefraad, worden herzien indien het belang van het behoud van de archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat niet opweegt tegen het belang van de eigenaar om over zijn archiefbescheiden te kunnen beschikken.
3. Het is verboden particuliere archiefbescheiden die zijn opgenomen in het Nationaal Register uit te voeren of te verplaatsen buiten Suriname zonder voorafgaande toestemming van de Minister. Aan de toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.
4. Indien de eigenaar van particuliere archiefbescheiden die zijn opgenomen in het Nationaal Register, wenst over te gaan tot verhuizing, schenking onder de levenden of vervreemding onder bezwarende titel, is hij verplicht daarvan voorafgaand aan de Nationale Archivaris kennis te geven.

Artikel 53

1. Een ieder aan wie particuliere archiefbescheiden die in het Nationaal Register zijn opgenomen worden aangeboden ter onderhandse of openbare verkoop of veiling, is verplicht daarvan binnen twee weken na de aanbieding of ten minste twee weken voorafgaand aan de verkoop, kennis te geven aan de Nationale Archivaris.
2. Het bepaalde in lid 1 is van overeenkomstige toepassing op een gerechtelijke tenuitvoerlegging.
3. De Minister kan besluiten tot aankoop ten behoeve van de Republiek Suriname van in lid 1 bedoelde particuliere archiefbescheiden waarvan de Minister, gehoord de Nationale Archiefraad, heeft vastgesteld dat zij onvervangbaar zijn voor de kennis van de geschiedenis van Suriname.
4. In spoedgevallen kan de Minister, na advies van de Nationale Archivaris, een besluit als bedoeld in lid 3 nemen voordat het advies van de Nationale Archiefraad is ingewonnen.
5. Indien de in lid 1 bedoelde particuliere archiefbescheiden in een openbare veiling ter verkoop worden aangeboden en de Minister een besluit als bedoeld in lid 3 heeft genomen, treedt de Republiek Suriname in de plaats van degene aan wie de archiefbescheiden in de veiling zijn toegeslagen en voor de prijs waarvoor die archiefbescheiden aan hem zijn verkocht.

Artikel 54

De Nationale Archivaris houdt toezicht op de naleving van het in hoofdstuk IV van deze wet bepaalde. Op dit toezicht zijn de artikelen 42, 43 en 44 van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK V STRAFBEPALINGEN

Artikel 55

1. Degene die niet voldoet aan de in artikel 29 gestelde verplichting, wordt gestraft met een geldboete overeenkomstig de bepalingen van artikel 5 onder Categorie 3 van de Algemene Geldboetewet (S.B. 2002 no.: 73)
2. Hij die een in artikel 52 leden een en drie gesteld verbod overtreedt wordt gestraft met een geldboete overeenkomstig de bepalingen van artikel 5 onder Categorie 4 van de Algemene Geldboetewet.
3. Degene die niet voldoet aan de in artikel 52 lid vier gestelde verplichting wordt gestraft met een geldboete overeenkomstig de bepalingen van artikel 5 onder Categorie 3 van de Algemene Geldboetewet.

4. Indien een der bedoelde feiten wordt begaan door of vanwege een rechtspersoon, kan de strafvervolgning worden ingesteld en de straf uitgesproken tegen hem die tot het feit opdracht gaf of die de feitelijke leiding had bij de verboden gedraging.

HOOFDSTUK VI AANPASSING ANDERE WETTEN

Artikel 56

In de Wet op het Notarisambt 1963 (G.B. 1963 no. 39, gewijzigd bij S.B. 1997 no. 57) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Artikel 59 wordt vervangen door een nieuw artikel luidende:

1. In afwijking van artikel 31 van de Archiefwet geldt dat de minuten, registers en repertoria welke ouder zijn dan dertig jaar, worden overgebracht naar het Nationaal Archief.
2. De President belast een der notarissen te Paramaribo met het afgeven van grossen, afschriften of uittreksels van de in het Nationaal Archief berustende akten, met uitzondering van de in het Nationaal Archief berustende minuten van uiterste willen die nog niet met de dood zijn bekrachtigd, voor zover deze jonger zijn dan honderd jaar.
Op deze grossen, afschriften en uittreksels is het in en krachtens deze wet bepaalde van toepassing, onverminderd het in de Archiefwet inzake de openbaarheid van in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden bepaalde.

B. In artikel 35, lid 1, wordt de zinsnede "de artikelen 44a, 47 en 57" vervangen door: "de artikelen 44a, 47, 57 en 59."

C. De artikelen 59a en 59b vervallen.

HOOFDSTUK VII OVERGANGS - EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 57

1. Het bepaalde in artikel 11, de leden 3,4 en 5 blijft ten aanzien van de bij de inwerkingtreding van deze wet bestaande archiefruimten vijf jaar buiten toepassing.
2. De op grond van de Regeling Landsarchiefdienst 1956 (G.B. 1956, no. 105) opgestelde lijsten van voor vernietiging in aanmerking komende bescheiden blijven gehandhaafd totdat zij zijn vervangen door op grond van artikel 20 van deze wet vastgestelde selectielijsten.
3. In afwijking van artikel 31 lid 1, van deze wet brengt de zorgdrager de archiefbescheiden die niet voor vernietiging in aanmerking komen en ouder zijn dan tien jaar, binnen een tijdvak van vijf jaar na inwerkingtreding van deze wet over naar het Nationaal Archief. Op deze archiefbescheiden is artikel 32, leden 1 en 2, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 58

Ter uitvoering van de bepalingen van deze wet, kunnen omtrent de in deze wet geregelde onderwerpen nadere regels bij of krachtens Staatsbesluit worden vastgesteld.

Artikel 59

1. Bij de inwerkingtreding van deze wet vervalt de Regeling Landsarchiefdienst 1956(G.B. 1956, no. 105).
2. De Landsarchiefdienst zal vanaf de inwerkingtreding van deze wet aangeduid worden als het Nationaal Archief.

3. Deze wet kan worden aangehaald als: Archiefwet.
4. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
5. Deze wet treedt in werking met ingang van de dertigste dag volgende op die van haar afkondiging met uitzondering van artikel 10 lid 1 en artikel 14, die in werking treden twee jaren na afkondiging in het Staatsblad.
6. De Minister belast met de zorg voor het archiefwezen is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 16^e februari 2006

R. R. VENETIAAN

Uitgegeven te Paramaribo, de 28ste februari 2006

De Minister van Binnenlandse Zaken,

M.S.H. HASSANKHAN

UNESCO Cultural Heritage Laws Database
(Copyright and Disclaimer apply)

WET van 16 februari 2006, houdende regels betreffende het archiefwezen.(Archiefwet).

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

Algemeen

Archieven hebben een tweeledige functie. Ze worden gevormd als bijproduct van het handelen van overheden, instellingen en personen. De overheidsarchieven zijn het (papieren) geheugen van de overheid. De archiefstukken dienen als instrumenten van het Staatsrechtelijk bestuur. Zonder goed geordende en toegankelijke archieven zijn bestuurlijke zorgvuldigheid en continuïteit loze begrippen en is een goede democratische controle op het bestuur vrijwel onmogelijk. Juist in de archieven is vastgelegd op welke wijze de overheid zich in politieke en bestuurlijke zin heeft beziggehouden met de samenleving. In ons staatsbestel rust dan ook op de overheid de plicht haar archieven in beginsel open te stellen voor de burger.

Openbare archieven zijn onmisbaar voor de rechtsstaat. Bovendien vormen zij een vitaal onderdeel van het culturele erfgoed van een natie. Het bestuderen van archieven door vakmensen en amateurs vormt niet alleen een bijdrage aan de cultuurontwikkeling, maar archiefonderzoek is tevens een vorm van cultuurparticipatie. De Grondwet (artikel 47) legt de Staat op de culturele erfenis van Suriname niet alleen te bewaren en te beschermen, maar ook het behoud ervan te bevorderen. De Regering vindt het voor de instandhouding en ontwikkeling van onze cultuur van grote betekenis dat veel mensen eraan deel kunnen hebben.

De nu voorliggende vervanging van de Regeling Landsarchiefdienst 1956 (G.B. 1956 no.105) door een Archiefwet is mede ingegeven door het streven naar verbetering van zowel de voorwaarden waaronder overheidsarchieven hun bestuurlijk-administratieve functie kunnen vervullen, als van de openbaarheid van overheidsarchieven voor en het gebruik door de burger. Daartoe is een samenhangende regeling van het continuum van vorming en gebruik van actuele en historische archieven vereist. Daardoor zal de bestuurlijk-administratieve functie van de overheidsarchieven efficiënt en effectief vervuld kunnen worden en ontstaat - door het treffen van preventieve maatregelen - de mogelijkheid toekomstig verval van het als cultuurgoed te behouden gedeelte der archieven tegen te gaan. In het bijzonder uit een oogpunt van kostenbeheersing heeft de Regering de verwachting dat deze aanpak bij de bron op termijn tot aanzienlijke besparingen zal leiden.

Beginselen van archiefwetgeving

In 1996 stelde de International Council on Archives vijftien "Principles for archives and current records legislation" vast. Deze bouwen voort op Unesco richtlijnen uit 1985 en op rapporten in 1993 behandeld door de International Conference of the Round Table on Archives. Volgens de "Principles for archives and current records legislation" moet een archiefwet voorzien in, kort samengevat:

1. een sluitende definitie van het object van de wetgeving: archiefbescheiden;
2. een goede bepaling van het subject van de wetgeving: de organen en instellingen waarvoor de wet geldt;
3. bepalingen over de terugvordering van afgedwaalde staatsarchieven en over het effect van privatisering op overheidsarchieven;
4. verwerving van particuliere archieven door het Nationaal Archief;
5. de taken, bevoegdheden en organisatie van het Nationaal Archief;
6. de coördinatie van instellingen in een nationaal archievennetwerk;
7. de positie van het Nationaal Archief ten opzichte van de ministeries, zowel dat van de voor het Nationaal Archief direct verantwoordelijke minister als de overige ministeries en staatsorganen;
8. de instelling van een Archiefraad;
9. de bevoegdheid van het Nationaal Archief om normen voor het dynamisch archiefbeheer vast te stellen en om op dat archiefbeheer toezicht uit te oefenen;
10. de selectie en vernietiging van archieven;

11. de overbrenging van archieven naar het Nationaal Archief;
12. de rol van het Nationaal Archief in het ontwikkelen en verbreiden van normen voor het ordenen beschrijven van archieven;
13. de openbaarheid van archieven;
14. de sancties om naleving van de archiefwet af te dwingen.

De Regeling Landsarchiefdienst 1956 (G.B. 1956 no. 105):

1. veronderstelt het bestaan van een Centraal Archief of Landsarchiefdienst;
2. draagt aan de Algemeen Registrator (Hoofdarchivaris) op:
 - a. het toezicht op het archiefbeheer van de departementen;
 - b. jaarlijks rapport aan de Landsregering over de toestand der departementsarchieven;
 - c. opleiding en scholing van het nieuw aankomend personeel bij de archieven;
 - d. hulp bij de invoering van het bij de resolutie voorgeschreven stelsel van archiefordening;
 - e. het bevorderen van het aanleggen en bijhouden van een inventaris van alle archieven van voor 1956.
3. regelt gedetailleerd (in 11 van de 17 artikelen) de post- en archiefzaken bij de departementen;
4. draagt de directeurs der departementen op lijsten van voor vernietiging in aanmerking komende bescheiden op te stellen binnen drie jaren na de inwerkingtreding van de resolutie;
5. schrijft de regelmatige vernietiging van daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden voor;
6. bepaalt de overbrenging naar het Centraal Archief van archiefbescheiden die ouder zijn dan ten minste 10 jaren;
7. bepaalt dat de archieven in het Centraal Archief daar worden bewaard en verzorgd onder verantwoordelijkheid van de Algemeen Registrator;
8. regelt de uitlening van stukken uit het Centraal Archief;
9. bepaalt dat de nog niet naar het Centraal Archief overgebrachte archiefbescheiden worden bewaard bij ieder departement onder beheer van de centrale afdeling registratuur.

Wanneer men de Regeling Landsarchiefdienst 1956 (G.B. 1956 no. 105) toetst aan de eerder genoemde "Principles", dan moet vastgesteld worden dat Regeling Landsarchiefdienst 1956 over 8 van de 14 als "Principles" aangeduide onderwerpen (1 t/m 4, 6, 8, 13 en 14) in het geheel niets bevat en over 6 van de onderwerpen (5, 7, 9, 10, 11 en 12) enige - zij het in de meeste gevallen te summiere - bepaling.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Onderdeel b

De "Principles for archives and current records legislation" van de International Council on Archives doen geen uitspraak over de vraag onder welke minister het Nationaal Archief dient te ressorteren, aangezien dat afhangt van de omstandigheden uniek in ieder land.

In de wereld komen in hoofdzaak vier vormen voor: plaatsing van het Nationaal Archief onder (de minister belast met de zorg voor) de cultuur, het onderwijs, het overheidsmanagement, de Vice-President (de Raad van Ministers of zelfs de President).

Onderdelen c en e

De "Principles for archives and current records legislation" van de International Council on Archives bevelen aan dat de archiefwet betrekking heeft op alle staatsorganen met wetgevende, rechtsprekende en uitvoerende macht.

De wet is ook van toepassing op bepaalde privaatrechtelijke rechtspersonen. Privaatrechtelijke rechtspersonen met een publiekrechtelijke grondslag hebben zich een zodanige plaats verworven in ons staatsbestel, dat zij als een "verlengstuk" van de overheid moeten worden beschouwd, zij het met een mate van autonomie.

Deze privaatrechtelijke rechtspersonen mogen naar huidig inzicht niet buiten de Archiefwet worden gehouden. Een niet gering deel van het overheidshandelen zou aan het oog van de burger en de historie worden onttrokken, als de Archiefwet zich zou beperken tot zuiver publiekrechtelijke instellingen. Door de omschrijving van het begrip "overheidsorgaan" zullen ook privaatrechtelijke rechtspersonen, met een zuiver publiekrechtelijke grondslag en vennootschappen die voor de helft of meer eigendom zijn de Republiek Suriname, onder het bereik van de wet vallen.

Het bestanddeel "met enig openbaar gezag" geeft aan, dat het moet gaan om een publiekrechtelijke bevoegdheid. Deze bevoegdheid dient voor de Archiefwet ruim te worden opgevat en slaat niet alleen op de bestuurlijke taak, maar ook op de wetgevende, rechtsprekende, adviserende en controlerende taak.

Duidelijkheidshalve wordt hieraan toegevoegd dat van overheidswege geheel of in overwegende mate gesubsidieerde privaatrechtelijke rechtspersonen, die het stempel dragen van particulier initiatief, van de werking van de Archiefwet zijn uitgezonderd.

Het begrip "zorgdrager" in onderdeel e is opgenomen uit een oogpunt van redactionele vereenvoudiging van verschillende bepalingen. Een zorgdrager heeft de verplichtingen en bevoegdheden genoemd in de artikelen 4, 7t/m17, 24, 25, 26, 28, 30,31 en 32.

Onderdeel d

De definitie van 'archiefbescheiden' beantwoordt aan de "Principles for archives and current records legislation" van de International Council on Archives. Deze "Principles" ontraden een opsomming van verschillende soorten documenten en bevelen een omschrijving aan die geldig is voor alle soorten informatiedragers en die geldigheid behoudt ook in de toekomst.

Niet alle door een overheidsorgaan ontvangen en opgemaakte documenten zijn archiefbescheiden in de zin van deze wet. Boekwerken, brochures, tijdschriften, dagbladen en knipsels daaruit, ongeacht of hun inhoud al dan niet betrekking heeft op het ontvangende orgaan en zijn taak zijn enkele voorbeelden hiervan. Hun inhoud richt zich niet uitdrukkelijk tot het ontvangende orgaan. Ook al zijn dergelijke publicaties aan het orgaan geadresseerd en dienovereenkomstig ontvangen, toch missen zij op zichzelf het kenmerk van archiefbescheiden. Dergelijke documenten - ongeacht hun vorm, dus ook als ze elektronisch worden aangeboden - kunnen derhalve vernietigd worden zonder toepassing van het bij of krachtens de Archiefwet bepaalde.

Evenmin zijn archiefbescheiden in de zin van deze wet kopieën van archiefbescheiden, op welke wijze dan ook vervaardigd (fotokopiëring, scanning/digitalisering, enz.), tenzij zulke kopieën door be- en verwerking in het werkproces, archiefbescheiden worden, bijvoorbeeld doordat een behandelend ambtenaar een kopie van een archiefstuk, voorzien van aantekeningen, voorlegt aan een ander. Hiervan is te onderscheiden vervanging (substitutie) van archiefbescheiden door een reproductie, wat in artikel 24 is geregeld.

Kladpapier, aantekeningen en notities van een ambtenaar, elektronisch of op papier vervaardigd ten behoeve van het opstellen van een concept en die niet buiten het domein van die ambtenaar komen, zijn geen archiefbescheiden in de zin van deze wet, want het zijn geen bescheiden die naar hun aard bestemd zijn onder het overheidsorgaan te berusten. Maar als de aantekeningen enz., bijvoorbeeld door elektronische of fysieke toezending aan een andere medewerker, wel buiten het domein van de steller komen, zullen ze in het algemeen aangemerkt moeten worden als archiefbescheiden.

Onderdeel g

Zie hierna artikel 3

Onderdeel h

Dit Nationaal Register dient, ingevolge artikel 50, ter registratie van particuliere archiefbescheiden waarvan de Minister, gehoord de Nationale Archiefraad, heeft vastgesteld dat zij van bijzondere betekenis voor de kennis van de geschiedenis van Suriname zijn.

Artikel 2

De Archiefwet dient, volgens de “Principles for archives and current records legislation” van de International Council on Archives, bepalingen te bevatten over opheffen overheidsorganen.

Door de bepaling onder b wordt de Archiefwet ook toepasselijk op de thans nog in Engeland en Nederland berustende archieven van overheidsorganen die in Suriname gevestigd waren. Naast deze tot het Surinaamse cultureel erfgoed behorende archieven zijn er in het buitenland vele, voor de Surinaamse geschiedenis belangrijke, bestanden, zoals de archieven van de in Nederland gevestigde Sociëteit van Suriname. Zie ook artikel 41, lid 2, onder d en n.

Artikel 3

De Nationale Archiefraad als genoemd in artikel 1 onder g heeft deels een andere taak en status dan het adviescollege genoemd in de “Principles for archives and current records legislation” van de International Council on Archives. De “Principles” bevelen een adviescollege voor het Nationaal Archief aan, ter versterking van de banden met overheidsorganen en particuliere instellingen die belang hebben bij de goede gang van zaken in het Nationaal Archief. In bestaande archiefwetten treft men evenwel ook een ander soort adviesorgaan aan en wel een college van advies, dat de Minister die verantwoordelijk is voor het archiefwezen adviseert. De onderhavige Archiefwet draagt de Minister het nemen van bepaalde besluiten op: zie de artikelen 19, en 20 en-22(selectie en vernietiging), 24(vervanging), 25(vervreemding), 32(overbrenging), 34(openbaarheid), 37(toegankelijkheid), 44(toezicht), 50/52(particuliere archieven).

Bij de voorbereiding van die besluitvorming moet de Minister kunnen steunen op de adviezen van zijn ambtenaren (onder wie in de eerste plaats de Nationale Archivaris), maar ook op adviseurs die van de Minister en de Nationale Archivaris onafhankelijk zijn en die de bij verschillende bij het archiefwezen betrokken belangen kunnen overzien. De Nationale Archiefraad is geen college van toezicht op het Nationaal Archief, maar een adviescollege van de Minister.

Artikel 4

De verplichting tot regelmatige vernietiging is uitdrukkelijk neergelegd. Door archieven zo spoedig mogelijk te ontdoen van niet meer relevante stukken nemen de toegankelijkheid en beschikbaarheid toe en dalen de beheerskosten. Dit is uitgewerkt in de artikelen 17 t/m 23 en 26.

Artikel 5

Zorg is de algemene bestuurlijke verantwoordelijkheid van de overheidsorganen voor de uitvoering van de wet, elk op eigen terrein. Daaronder zijn zowel begrepen de verantwoordelijkheid voor het beheer van de archiefbescheiden, alsmede die zaken welke noodzakelijk zijn om efficiënt en effectief beheer mogelijk te maken, zoals geschikte huisvesting (zie artikel 11), deskundig personeel (zie artikel 7) en voldoende financiën

Artikel 6

In het verleden is het helaas voorgekomen dat aan de voorschriften van de Regeling Landsarchiefdienst 1956 niet in de hand werd gehouden.

Dit artikel biedt een sanctiemogelijkheid. Eerst zal de Minister het nalatige overheidsorgaan op zijn verantwoordelijkheid wijzen. Dit zal in vele gevallen geschieden naar aanleiding van hetgeen de Nationale Archivaris als toezichthouder heeft gerapporteerd (zie artikel 44). Mocht de aanwijzing van de Minister geen of onvoldoende effect sorteren, dan geeft lid 2 aan de President de bevoegdheid tot ingrijpen. Met het oog op de staatsrechtelijke verhoudingen is evenwel bepaald dat de sanctie genoemd in lid 2 niet kan worden toegepast op De Nationale Assemblee.

Dit artikel biedt de Minister tevens de formele mogelijkheid om een instantie erop te wijzen dat het een overheidsorgaan is in de zin van artikel 1, onder c, van de Archiefwet.

Artikel 7

De thans gebruikelijke aanduidingen voor afdelingen “post- en archiefzaken”, “agenda”, “registratuur” zijn gelet op de kwalitatieve taakuitbreiding in de laatste jaren te beperkt vandaar dat gekozen is voor de benaming Documentaire Informatieverzorging.

De bepaling in lid 1 dat het hoofd van de afdeling Documentaire Informatieverzorging van een ministerie rechtstreeks onder de directeur van het departement valt, is ontleend aan de Regeling Landsarchiefdienst 1956 die zodanige plaatsing evenwel als “zoveel mogelijk” aanbeval.

Het Staatsbesluit als bedoeld in artikel 9 zal onder meer een overgangsregeling bevatten voor de thans in functie zijnde hoofden post- en archiefzaken, zowel voor hen die een of meer op het archiefbeheer gerichte vakdiploma's (in Suriname of in het buitenland behaald) bezitten, als voor hen die zulk een diploma niet bezitten.

Artikel 8

De voorschriften als bedoeld in artikel 8 kunnen ten dele voorschriften zijn vergelijkbaar aan de artikelen 4 t/m 14 van de vervallen Regeling Landsarchiefdienst 1956.

Artikel 9

Dit Staatsbesluit zal al diegenen betreffen die betrokken zijn bij het continuüm van beheer van archiefbescheiden, dus zowel degenen die werkzaam zijn in wat genoemd wordt de dynamische fase van archieven, als degenen die in het Nationaal Archief de taken genoemd in artikel 41, lid 2, vervullen.

Artikel 10

Reeds in de fase, waarin de archieven worden gevormd, dient rekening te worden gehouden met het gebruik daarvan op langere termijn. Zorg voor kwaliteit is daarbij uiteraard een essentieel gegeven. Dit artikel beperkt zich tot de door de zorgdrager opgemaakte archiefbescheiden en stelt dus geen regels aangaande de duurzaamheid van door overheidsorganen ontvangen archiefbescheiden. Artikel 10 is voorts beperkt tot de permanent te bewaren archiefbescheiden. Al worden aan de duurzaamheid van de door de overheid ontvangen archiefbescheiden en aan de op termijn te vernietigen archiefbescheiden geen bijzondere eisen gesteld; deze archiefbescheiden moeten wel in de in artikel 4 bedoelde goede, geordende en toegankelijke staat gebracht en bewaard worden (voor wat vernietigbare archiefbescheiden betreft: tot de vernietigingstermijn is aangebroken). Daardoor wordt ook voorkomen dat toepassing van artikel 4 van de wet wordt uitgesteld tot de termijn voor vernietiging of overbrenging is aangebroken.

Lid 1 verplicht de zorgdrager zodanige voorzieningen te treffen dat bij het raadplegen van te bewaren archiefbescheiden na ten minste honderd jaar geen noemenswaardige achteruitgang zal zijn te constateren. De

zorgdrager is er overigens vrij in te bepalen welke voorzieningen hij daartoe treft zolang maar aan dat duurzaamheids criterium voldaan wordt. Voor zowel papieren als niet-papieren archiefbescheiden geldt dat, indien door de aard van de oorspronkelijk gebruikte materialen en programmatuur aan het duurzaamheidsvereiste niet (langer) voldaan kan worden, overgegaan moet worden tot vervanging van de archiefbescheiden door reproducties (ingevolge artikel 24 van de wet). Zo zullen bijvoorbeeld in vele gevallen ontvangen faxberichten (voor zover het archiefbescheiden betreft en voor zover deze ingevolge een selectielijst voor bewaring in aanmerking komen) door een reproductie op een duurzamer gegevensdrager moeten worden vervangen.

Het voor de duurzaamheid gekozen criterium (dat na ten minste honderd jaar geen noemenswaardige achteruitgang is te constateren bij het raadplegen van de archiefbescheiden) is ontleend aan de Nederlandse norm NEN 2728 voor permanent houdbaar papier.

Door middel van testmethoden zal bepaald kunnen worden of een gegevensdrager aan het criterium voldoet. Zo dienen gegevensdragers zodanige fysische eigenschappen te bezitten dat zij na versnelde veroudering door verhitting (overeenkomend met 100 jaar natuurlijke veroudering) nog ten minste gelijk zijn aan 80% van hun oorspronkelijke kwaliteit. De achteruitgang is dan zo langzaam dat permanente houdbaarheid aannemelijk is.

Het gekozen criterium brengt met zich mee dat niet alleen aan de archiefbescheiden kwaliteitseisen worden gesteld: ook hun verpakking (dat wil zeggen de te gebruiken dozen, dossieromslagen, hechtmechanieken) en de wijze waarop de archiefbescheiden bewaard worden, moeten er toe bijdragen dat na ten minste honderd jaar geen noemenswaardige achteruitgang zal zijn te constateren.

In tegenstelling tot papieren archiefbescheiden wordt de duurzaamheid van elektronische archiefbescheiden niet alleen bepaald door de duurzaamheid van de drager, maar ook door de kwaliteit van de programmatuur voor opslag, verwerking en raadpleging van de gegevens. Ook deze kwaliteit moet voldoen aan het in lid 1 genoemde criterium.

De in lid 2 van artikel 10 bedoelde nadere regels omtrent de duurzaamheid kunnen onder meer betrekking hebben op de testmethoden volgens welke materialen en opslagmethoden aan het in lid 1 genoemde duurzaamheidsvereiste kunnen worden getoetst.

Artikel 11

Met het oog op het behoud van de archiefbescheiden moet er naar gestreefd worden, dat zij in een zo vroeg mogelijk stadium - en dat stadium vangt feitelijk aan, nadat de bescheiden administratief zijn afgehandeld - in een "beschermde" omgeving worden opgeborgen. Daarvoor dienen de archiefruimten, die moeten voldoen aan de in dit artikel geformuleerde eisen. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen te vernietigen en te bewaren archiefbescheiden: Bij de toelichting van artikel 10 is uiteengezet dat de op termijn te vernietigen archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat moeten blijven tot de vernietigingstermijn is aangebroken.

Lid 3 legt vast dat het tot de verantwoordelijkheid van de zorgdrager behoort geschikte gebouwen (of gedeelten daarvan) ter bewaring van archieven te kiezen. De ratio van deze bepaling is dat bij calamiteiten de schade aan de archiefbescheiden zo veel mogelijk voorkomen of beperkt moet worden. Als calamiteiten kunnen beschouwd worden brand, instorting, overstroming en explosie. In dit verband wordt opgemerkt dat opzettelijk veroorzaakte explosies (bijv. explosies ten gevolge van kernwapens en vultreffers van zware explosieven) niet gerekend worden tot de calamiteiten waartegen archiefruimten bestand zouden moeten zijn, aangezien niet geëist kan worden dat archiefruimten geheel (atoom)bomvrij worden gebouwd.

Het behoud van de archiefbescheiden wordt voorts gediend door een toereikende beveiliging tegen brand, inbraak en wateroverlast (als gevolg van overstroming, lekkage e.d.). Met toereikende beveiliging bedoeld in lid 3 wordt bedoeld een beveiliging die gelet op de situering, de bouwkundige inrichting en de waarde van de archiefbescheiden, doeltreffend is.

Verder moeten uiteraard de klimaatbeheersing en luchtzuivering voldoende zijn (lid 4).

Artikel 12

Het is in het stelsel van de Archiefwet de verantwoordelijkheid van iedere zorgdrager om een documentair structuurplan vast te stellen. Het advies van de Nationale Archivaris is vereist vanwege de gewenste samenhang in de regeling van het continuum van vorming en gebruik van actuele en historische archieven.

Artikel 13

Een belangrijke voorwaarde voor toegankelijkheid van archieven is een overzicht van de archiefbescheiden en hun verblijfplaats. Het overzicht heeft betrekking op alle soorten archiefbescheiden, zowel digitale als papieren als microfilm en eventuele andere vormen, zodat ook de relatie tussen verschillende archiefstukken naar voren komt. Verder dient het overzicht alle bij een overheidsorgaan berustende archiefbescheiden te omvatten, alsmede de aan derden tijdelijk uitgeleende of ter beschikking gestelde archiefbescheiden.

Het overzicht dient actueel te zijn, dus het dient te worden onderhouden. Dat wil zeggen dat de veranderingen in de informatiehuishouding van een overheidsorganisatie beschreven moeten worden voor zover deze veranderingen relevant zijn voor het behoud van archiefbescheiden die voor bewaring in aanmerking komen. Een voorschrift daartoe is op zijn plaats in de door de zorgdrager ingevolge artikel 8 vast te stellen beheersregels.

Artikel 15

De toegankelijke staat van een archief, archiefafdeling of archiefbestanddeel wil zeggen dat de archiefbescheiden en de gegevens in die archiefbescheiden binnen redelijke tijd kunnen worden gevonden en beschikbaar gesteld.

Artikel 17

Volgens artikel 15 van de Regeling Landsarchiefdienst 1956 behoorden de directeuren van de departementen binnen drie jaren na de inwerkingtreding van de Regeling lijsten van voor vernietiging in aanmerkingkomende bescheiden op te stellen. Dit voorschrift is evenwel onvoldoende uitgevoerd. In het stelsel van de Archiefwet zijn de selectie en het ontwerpen van een selectielijst elementen van de aan iedere zorgdrager opgedragen zorg. De "Principles for archives and current records legislation" van de International Council on Archives bevelen aan de selectie en vernietiging aan één autoriteit op te dragen. Dit wordt in het wetsvoorstel in zoverre gevolgd dat de vaststelling van een selectielijst steeds met medewerking geschiedt van de Minister die belast is met het archiefwezen, gehoord de Nationale Archiefraad (artikelen 19 en 20). Dezelfde minister is verantwoordelijk voor selectie en vernietiging van in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden (artikel 22). Het ligt in de bedoeling dat de Nationale Archivaris betrokken zal zijn bij de totstandkoming van iedere selectielijst; hij houdt op de uitvoering van de selectie toezicht (artikel 41, lid 2, onder a) en geeft daarbij advies en bijstand aan de overheidsorganen (artikel 41, lid 2, onder b).

Was vroeger de selectie volgens een vernietigingslijst bedoeld om aan te geven welke stukken vernietigd kunnen worden (negatieve stelsel), de ervaring in verscheidene landen heeft geleerd dat de belangen van

overheid, recht- of bewijszoekenden en historisch onderzoek beter worden gediend door positieve selectie, dus het bepalen wat blijvend bewaard moet worden.

Artikel 18

Niet alleen in het kader van de totstandkoming van selectielijsten moet rekening worden gehouden met de taak van het overheidsorgaan, met de verhouding tot andere overheidsorganen, met de waarde van de archiefbescheiden als bestanddelen van het cultureel erfgoed en met het belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor de overheidsorganen en voor de recht- of bewijszoekenden en voor het historisch onderzoek. Ook bij de beslissing tot vervanging (artikel 24) en bij de beslissing tot vervreemding (artikel 25) van archiefbescheiden dient daarmee rekening te worden gehouden.

Artikel 22

Na de inwerkingtreding van deze wet zullen de naar het Nationaal Archief over te brengen archiefbescheiden ingevolge artikel 31 van de voor vernietiging in aanmerking komende ballast zijn ontdaan. De kans is echter groot dat zich onder de in het verleden aan de Landsarchiefdienst overgedragen bestanden vernietigbaar materiaal bevindt. Dit artikel biedt, onder voorwaarden, de mogelijkheid tot selectie en vernietiging van in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden.

Artikel 23

Dit artikel opent de mogelijkheid om in geval van calamiteiten zoals oorlog of oorlogsgevaar tot vernietiging van archiefbescheiden over te gaan. Het gaat daarbij zowel om archiefbescheiden die in lijsten zijn opgenomen als om archiefbescheiden die niet in lijsten zijn opgenomen (omdat ze onder normale omstandigheden juist bewaard zouden moeten blijven). Dergelijke “noodvernietiging” valt onder het aan de Nationale Archivaris opgedragen toezicht (artikel 41, lid 2, onder a), waarover schriftelijk verslag wordt uitgebracht; dit verslag wordt aan de Nationale Assemblee overgelegd (artikel 44).

Artikel 24

Dit artikel bevat regels omtrent de vervanging van archiefbescheiden door reproducties. Een reproductie is iedere gelijkkluidende weergave van een origineel in een andere gedaante of op een andere drager. Daaronder vallen zowel de in de dynamische fase van het archiefbeheer vervaardigde reproducties (bijvoorbeeld kopieën van faxberichten) als de in een latere fase van het archiefbeheer gemaakte reproducties van in het verleden ontvangen of opgemaakte archiefbescheiden. De op grond van dit artikel vervaardigde reproducties zijn ingevolge artikel 1, onder d, sub 2, archiefbescheiden in de zin van deze wet. Voor de duurzaamheid ervan geldt het bepaalde in artikel 10.

Onder reproductie in de zin van dit artikel valt niet iedere conversie en migratie van elektronische documenten. Conversie vindt, anders dan migratie (zie hierna), plaats binnen dezelfde toepassingsprogrammatuur. Een voorbeeld ervan is het omzetten van een Wordperfect 5.1-document naar Wordperfect 6.0. Mits aan de artikelen 13, 14 en 15 wordt voldaan, is een dergelijke conversie - ook die van een bepaalde toepassing naar een andere, gelijksoortige, toepassing, bijvoorbeeld van Wordperfect naar MSWord - toegestaan. Dit, evenals het maken van veiligheidskopieën, back-ups en dergelijke, wordt niet beschouwd als een vervanging in de zin van artikel 24.

Migratie betekent dat de archiefbescheiden in een nieuwe omgeving terechtkomen, die de functionaliteit (vorm en structuur) ervan kan beïnvloeden. Migratie vindt ook plaats indien een bestaand informatiesysteem wordt vervangen door een nieuw ontworpen systeem. Meestal gaat dit gepaard met een nieuw platform. Het is dus niet alleen een verhuizing van apparatuur en besturingsprogrammatuur, maar het kan ook de vervanging van

een informatiesysteem betreffen. Een dergelijke migratie is, mits aan de artikelen 13, 14 en 15 wordt voldaan, toegestaan; deze wordt niet beschouwd als een vervanging in de zin van artikel 24.

Migratie of conversie evenwel waarbij niet aan de artikelen 13, 14 en 15 kan worden voldaan, is een vervanging in de zin van artikel 22: de archiefbescheiden met de in artikel 13 bedoelde inhoud, structuur en vorm worden vervangen door andere. Gaat het daarbij om (categorieën van) archiefbescheiden die ingevolge een selectielijst niet als te vernietigen worden aangemerkt, dan behoeft de migratie of conversie een machtiging als bedoeld in artikel 24 lid 3.

Ingevolge het lid 1 dient de zorgdrager zich er van te vergewissen dat hij alleen dan tot vervanging van archiefbescheiden besluit indien de vervanging geschiedt met juiste en volledige weergave van de in de te vervangen archiefbescheiden voorkomende gegevens.

Voor vervanging in de dynamische fase is het goed denkbaar dat de zorgdrager in een daartoe strekkend besluit vastlegt welke categorieën archiefbescheiden door welke gedaante of drager (voortdurend) vervangen mogen (of wellicht zelfs moeten) worden. Gaat het daarbij om (categorieën van) archiefbescheiden die ingevolge een selectielijst niet als te vernietigen worden aangemerkt, dan kan een dergelijk besluit pas genomen worden nadat daarvoor een machtiging als bedoeld in artikel 25, lid 3, is verleend.

Artikel 25

Hoewel vervreemding van archiefbescheiden van de Republiek Suriname zeer zeldzaam zal zijn, kunnen voorschriften over vervreemding niet worden gemist.

Artikel 26

Met het begrip ‘specificatie’ in de Archiefwet wordt aangegeven dat uit de verklaring duidelijk moet blijken om welke archiefbescheiden het gaat. Het zal van het geval afhankelijk zijn of een stuksgewijze opsomming moet worden gegeven of dat met een meer algemene specificatie volstaan kan worden.

Artikel 27

Het in dit artikel bedoelde Staatsbesluit is facultatief en hoeft eerst tot stand te komen wanneer zich de noodzaak tot nadere regels voordoet.

Artikel 29

De “Principles for archives and current records legislation” van de International Council on Archives bevelen aan dat de Archiefwet uitdrukt dat staatsarchieven die al dan niet opzettelijk in particuliere handen zijn gekomen, hun publieke karakter niet verliezen. Het Nationaal Archief dient volgens de “Principles” het recht van terugvordering van afgedwaalde overheidsarchieven te hebben.

In Suriname, wordt overeenkomstig de meeste buitenlandse archiefwetten en internationale richtlijnen vastgehouden aan een recht op terugvordering van afgedwaalde overheidsstukken. Zie ook artikel 45 en de in artikel 55, lid 1, opgenomen sanctie op het niet voldoen aan de in artikel 29 genoemde verplichting tot restitutie.

Artikel 30

Dit artikel beantwoordt aan de “Principles for archives and current records legislation” van de International Council on Archives.

Een algemeen voorschrift hoe precies met de archiefbescheiden gehandeld moet worden bij opheffing, samenvoeging of splitsing van overheidsorganen is bezwaarlijk te geven, omdat een en ander in sterke mate afhankelijk is van de specifieke omstandigheden. Daarom bepaalt het lid 2 slechts, dat bij opheffing, samenvoeging of splitsing van overheidsorganen een voorziening dient te worden getroffen ten aanzien van de daarbij betrokken archiefbescheiden.

Lid 4 bepaalt dat in geval van privatisering van overheidstaken een voorziening dient te worden getroffen omtrent de archiefbescheiden, welke op de uitvoering van die overheidstaken betrekking hebben. Privatisering van overheidsorganen of -taken moet niet tot gevolg hebben, dat de archiefbescheiden, welke gedurende de "overheidsperiode" zijn gevormd, buiten de werking van de Archiefwet worden geplaatst. Niettemin is het voor de continuïteit van de bedrijfsvoering gewenst, dat de geprivatiseerde organisatie tijdelijk over die bescheiden kan beschikken. Een periode van ten hoogste tien jaar lijkt voldoende. De zorg voor de terbeschikkinggestelde archiefbescheiden blijft rusten op de zorgdrager die de bescheiden ter beschikking heeft gesteld. De bepalingen omtrent het toezicht door het Nationale Archief blijven op het beheer van de terbeschikkinggestelde bescheiden van overeenkomstige toepassing.

Artikel 31

In het algemeen is het overgrote deel van de gevormde archieven in administratief opzicht snel uitgediend. De in artikel 16 van de Regeling Landsarchiefdienst 1956 voorgeschreven overbrengingstermijn van 10 jaar is overgenomen. Aan deze termijn moet strikt de hand worden gehouden. Immers het gevaar van veronachtzaming door de administratie van de materiële toestand en de staat van de ordening van de stukken die niet meer frequent worden geraadpleegd is niet ondenkbeeldig.

Door de overbrengingstermijn van tien jaar - met dien verstande dat archiefbescheiden eerder kunnen worden overgebracht indien zij door de administratie niet meer veelvuldig worden geraadpleegd of gebruikt - komen archiefbescheiden tijdig op de plaats van hun uiteindelijke en veilige bestemming. Het risico dat archiefbescheiden gedurende hun zwerftocht langs de verschillende administraties verloren gaan, is aanzienlijk groter dan na overbrenging naar het Nationaal Archief. Ook de toegankelijkheid en de openbaarheid van de archiefbescheiden zijn binnen het daarvoor speciaal toegeruste Nationaal Archief gewaarborgd. Het is immers de taak van het Nationaal Archief om de wezenlijke informatie over het niet-recente overheidsbeleid te bewaren en voor onderzoek ter beschikking te stellen.

De "Principles for archives and current records legislation" van de International Council on Archives ontraden een vaste termijn. In plaats daarvan zou voor iedere categorie archiefbescheiden per overheidsorgaan een overbrengingstermijn moeten worden afgesproken. Het is waar dat, zoals de "Principles" stellen, voor de overbrenging van bepaalde soorten informatiedragers korte en voor andere soorten langere termijnen geschikt zijn. Ook gelden bij verschillende archiefvormers verschillende omgevingsfactoren. In het wetsvoorstel is evenwel vastgehouden aan de bestaande termijn van tien jaar, met de mogelijkheid deze in bepaalde gevallen te verkorten of te verlengen.

In het Staatsbesluit als bedoeld in lid 2 zal o.m. de vorming van zogenaamde tienjaren-blokken worden voorgeschreven. Dit betekent dat het archief, als regel, elke tien jaar wordt afgesloten, na afloop van het jaar waarvan het jaartal op 9 eindigt. Voorts zal bepaald worden dat de overbrenging moet plaatshebben binnen één jaar. Verder zal bij Staatsbesluit worden bepaald dat over een voorgenomen overbrenging overleg plaats heeft met de Nationale Archivaris, opdat deze tijdig maatregelen voor een goede opvang van de bescheiden kan nemen.

Omdat in een aantal gevallen de vernietigingstermijn van daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden de termijn van tien jaar zal overschrijden - enkele voorbeelden van deze categorieën archiefbescheiden zijn de dossiers inzake personeelsleden en langlopende vergunningen - is in het eerste lid bepaald, dat in beginsel slechts voor blijvende bewaring in aanmerking komende bescheiden moeten worden overgedragen. Het Nationaal Archief moet geen opslagplaats worden van bescheiden, die alsnog op later datum moeten worden

vernietigd. Selectie en vernietiging zijn taken van het archiefvormende overheidsorgaan, mede omdat dat vanuit zijn eigen functioneren de inhoudelijke betekenis van de bescheiden het beste kan beoordelen.

Teneinde de met de zorg voor de blijvende bewaring van archiefbescheiden belaste overheidsorganen in staat te stellen afdoende maatregelen te treffen om eventuele achterstanden opgelopen door het ontbreken van aandacht voor het archief in het verleden in te halen, is in artikel 57 lid 3, bepaald dat een en ander binnen een periode van 5 jaar, na inwerkingtreding van deze wet, moet zijn voltooid.

Artikel 32

In dit artikel worden de vervroegde overbrenging en de opschorting van de overbrenging van archiefbescheiden geregeld.

De overbrengingstermijn van 10 jaar is mede gebaseerd op de praktische ervaring dat óók ten aanzien van de blijvend te bewaren bescheiden de administratieve functie na verloop van zo'n 10 jaar zijn betekenis grotendeels heeft verloren. Niettemin moet worden aangenomen dat bij de administratie de behoefte aan het langer kunnen beschikken over in beginsel voor overbrenging in aanmerking komende bescheiden zal bestaan en dat dus de overbrenging naar het Nationaal Archief moet worden opgeschort. Het beleid zal er echter op gericht dienen te zijn dat desondanks het aantal gevallen van dergelijke opschorting van de overbrenging tot het minimaal noodzakelijke beperkt blijft.

Na verloop van tijd moet getoetst worden of de redenen die tot opschorting van de overbrenging aanleiding gaven nog steeds gelden. Daarom is in lid 4 de bepaling opgenomen dat de machtiging tot opschorting van de overbrenging slechts voor een periode van ten hoogste 5 jaar wordt verleend. Na afloop van deze periode kan bekeken worden of de machtiging tot opschorting gecontinueerd dient te worden.

Artikelen 33, 34 en 35

In artikel 33 is het uitgangspunt vastgelegd van de openbaarheid van de in het Nationaal Archief berustende bescheiden en van het recht op raadpleging en gebruik daarvan. Uitzonderingen daarop kunnen voortvloeien uit bij de overbrenging gestelde beperkingen (artikelen 34 en 35) en uit omstandigheden die te maken hebben met de staat van de archiefbescheiden of de persoon van de aanvrager (artikelen 37 en 38).

Volgens de "Principles for archives and current records legislation" van de International Council on Archives dient de openbaarheid van nog bij de administratie berustende archiefbescheiden op dezelfde voet geregeld te zijn als die van de in het Nationaal Archief berustende archieven. In vele landen wordt dit doel bereikt door afstemming van de wetgeving op de openbaarheid van bestuur (Freedom of Information) en de archiefwetgeving. Wanneer eerstbedoelde wetgeving in Suriname tot stand komt, zal uiteraard de afstemming met de Archiefwet bepaald moeten worden.

De artikelen 34 en 35 regelen de mogelijkheid beperkingen aan de openbaarheid te stellen. Artikel 35 betreft in het verleden naar de Landsarchiefdienst overgebrachte of daar gedeponeerde archieven omtrent de openbaarheid waarvan niets of niet in voldoende mate is bepaald.

Ook wanneer een beperking van de openbaarheid geldt, kan daarop een uitzondering worden gemaakt ingevolge artikel 34, lid 3. Deze mogelijkheid van dispensatie wordt voorzien in de genoemde "Principles", evenals de mogelijkheid om in een onvoorzien geval alsnog de openbaarheid te beperken (artikel 34, lid 2).

Artikel 34 lid 5 geeft een bijzondere regeling van de openbaarheid van notariële archieven. Omdat voor deze archieven de overbrengingstermijn van tien jaar (artikel 31) te kort is, worden ze volgens de wet (artikel 56) na dertig jaar overgebracht naar het Nationaal Archief. Aangezien het niet aangaat de akten van testament en vele andere notariële akten reeds na 30 jaar openbaar te maken, is gekozen voor een termijn van 75 jaar. Daarbij is

ervan uitgegaan dat partijen bij het verlijden van een notariële akte in het algemeen meerderjarig zijn, zodat een openbaarheidstermijn van 75 jaar betrekking heeft op personen die tenminste 96 (75+21) jaar oud zijn. Tot dat moment wordt de openbaarheid van de notariële archieven beheerst door artikel 36 van de Wet op het Notarisambt, dat bepaalt dat de notarissen afschriften en uittreksels slechts mogen afgeven aan de onmiddellijk belanghebbende personen, hun erfgenamen of rechtverkrijgenden.

Artikel 37

Het woord “toestand” in de leden 2 en 5 heeft niet alleen betrekking op de materiële staat, doch doelt ook op de staat van ordening van de archiefbescheiden.

Er zijn archiefbescheiden die zo veelvuldig geraadpleegd worden dat zij letterlijk stukgelezen worden. In dit geval is de Nationale Archivaris volgens het lid 5 bevoegd in de plaats van de originelen, gebruiksexemplaren in de vorm van reproducties ter beschikking te stellen.

Artikel 38

In verband met de risico's verbonden aan uitlening van in het Nationaal Archief berustende archiefbescheiden moet deze beperkt worden tot die gevallen waarin beschikken over originelen absoluut noodzakelijk is. In andere gevallen zal door middel van reproducties in de behoefte aan informatie kunnen worden voorzien.

Bij het begrip instelling bedoeld in lid 2 moet vooral gedacht worden aan instellingen die ingericht zijn tot het bewaren of tentoonstellen van openbare verzamelingen van wetenschap of kunst zoals wetenschappelijke bibliotheken en musea. Het gebruik van het woord instelling impliceert tevens dat het niet mogelijk is dat rechtstreeks aan natuurlijke personen wordt uitgeleend.

Artikel 40

Door deze bepaling staat buiten twijfel dat de Nationale Archivaris bevoegd is om door middel van afschriften en uittreksels, authentieke geschriften als bedoeld in artikel 1388 en volgende van het Surinaams Burgerlijk Wetboek af te geven die bestemd zijn om tot bewijs te dienen. Aldus levert - ingevolge voornoemd wetboek - het gehele afschrift van een authentieke akte, afgegeven door de Nationale Archivaris in zijn kwaliteit als bevoegd ambtenaar hetzelfde bewijs op als de oorspronkelijke akte.

Artikel 41

De Archiefwet moet, volgens de “Principles for archives and current records legislation” van de International Council on Archives, de missie en de voornaamste functies van het Nationaal Archief noemen. De “Principles” ontraden om in de wet de interne organisatie en de personeelssamenstelling van het Nationaal Archief te regelen; volstaan kan worden met regeling van de benoeming en de bevoegdheden van de Nationale Archivaris. Hierin voorziet het voorgestelde artikel 41. Ook elders in het wetsvoorstel zijn taken en bevoegdheden van de Nationale Archivaris op specifieke terreinen vermeld: artikel 1, onder h artikelen 12, 26, 32, 34, 36, 37, 38, 40, 42-45, 47, 50-53.

De bevoegdheid om actie te nemen in aangelegenheden betreffende archieven dient, volgens de “Principles”, gelegd te worden bij de Nationale Archivaris, onder de algemene grondwettelijke bevoegdheid van de regering, vertegenwoordigd door de Minister. Het mandaat van de Nationale Archivaris is in het bijzonder belangrijk waar het gaat om verwerving van archieven (zie het voorgestelde lid 2, onder c, d en j van het artikel), het behoud (onderdeel e), de vernietiging (zie artikel 22), de toegankelijkheid (artikel 41, lid 2, onder f, h en i) en de openbaarheid (onderdeel g en artikel 33 e.v.).

De in lid 2 genoemde taken en bevoegdheden zijn aan de Nationale Archivaris opgedragen. De Nationale Archivaris oefent toezicht uit op het archiefbeheer van de departementen, diensten en districtscommissariaten (zie het voorgestelde artikel 41, lid 2, onder a en hierna de artikelen 42-45) en doet waar nodig voorstellen tot verbetering (zie b). De Nationale Archivaris is de directeurs van de departementen behulpzaam bij het archiefbeheer (zie onderdeel b). Voorts draagt de Nationale Archivaris zorg voor de opleiding en scholing van het nieuw aankomend personeel, dat bij de archieven werkzaam wordt gesteld (zie onderdeel k).

Artikelen 42-44

Deze artikelen zijn overeenkomstig de "Principles for archives and current records legislation" van de International Council on Archives; die bepalen dat de Nationale Archivaris toezicht uitoefent op het archiefbeheer van de departementen, diensten en districtscommissariaten en dat hij daarover ten minste éénmaal per jaar schriftelijk rapport uitbrengt aan de Regering.

Artikelen 48-54

Deze wet beperkt zich niet tot overheidsarchieven en de daaraan ingevolge artikel 1, onder b, gelijkgestelde archieven van semi-publiekrechtelijke organen, maar strekt het zich mede uit tot particuliere archieven. Daaronder zijn er die, omdat ze deel uitmaken van het Surinaamse culturele historisch erfgoed, bescherming verdienen. Daarbij dient uiteraard een afweging gemaakt te worden tussen het belang en de rechten van de eigenaar van een particulier archief en het door bescherming van het culturele erfgoed gediende algemene belang.

Dit hoofdstuk is grotendeels ontleend aan de ook op Guadeloupe en St. Maarten geldende Franse archiefwet, de Braziliaanse archiefwet en de archiefwet van Jamaica.

In de artikelen 48 e.v. worden de volgende categorieën particuliere archiefbescheiden onderscheiden:

- a. particuliere archiefbescheiden die in het Nationaal Archief berusten (artikel 49);
- b. particuliere archiefbescheiden van bijzondere betekenis voor de kennis van de geschiedenis van Suriname zijn (artikelen 50-52)
- c. particuliere archiefbescheiden die onvervangbaar zijn voor de kennis van de geschiedenis van Suriname (artikel 53, leden 3 en 4);
- d. overige particuliere archiefbescheiden (artikel 49, artikel 53, leden 1 en 2).

De mate van bescherming van elke categorie en de daarmee gepaard gaande inperking van de rechten van de eigenaar van het particulier archief, is verschillend naar de mate van het belang van het archief voor de kennis van de geschiedenis van Suriname en dus voor de Surinaamse gemeenschap.

De eigenaar van een particulier archief heeft daarop alle rechten. Deze worden slechts ingeperkt indien - onder de procedurele waarborgen genoemd in de artikelen 50-52 - wordt besloten tot opneming van het archief in het Nationaal Register van Surinaams Erfgoed. Zowel hangende de besluitvorming als nadat het besluit is genomen, is het ingevolge artikel 52 verboden de archiefbescheiden:

- a. te vernietigen, te vervangen, te wijzigen of te ordenen zonder voorafgaande toestemming van de Nationale Archivaris;
- b. uit te voeren of te verplaatsen buiten Suriname zonder voorafgaande toestemming van de Minister.

Overtreding van het in artikel 52 bepaalde is strafbaar ingevolge artikel 55, lid 2.

Verder is de eigenaar van archiefbescheiden die zijn opgenomen in het Nationaal Register verplicht (op straffe van de sanctie als bedoeld in artikel 55) aan de Nationale Archivaris kennis te geven van een voornemen tot verhuizing, schenking onder de levenden of vervreemding onder bezwarende titel.

Vorengenoemde verboden en verplichtingen gelden niet voor andere particuliere archiefeigenaren wiens archiefbescheiden niet zijn opgenomen in het Nationaal Register. Slechts als zij hun archief willen verkopen, moet degene aan wie de bescheiden ter verkoop of veiling zijn aangeboden, daarvan kennisgeven aan de Nationale Archivaris. Vervolgens kan de Minister besluiten tot hetzij alsnog opname in het Nationaal Register ingevolge de artikelen 50 en 51 hetzij aankoop van de bescheiden ten behoeve van de Republiek Suriname, volgens de procedure aangegeven in artikel 53.

Artikel 56

Art. 59b van de Wet op het Notarisambt bepaalt dat de notarissen de minuten, registers en repertoria welke ouder zijn dan dertig jaren, naar een algemene bewaarplaats moeten overbrengen. Daar worden ze bewaard door een daartoe door de President aangewezen notaris. Het Nationaal Archief is als algemene bewaarplaats aangewezen.

Het voorgestelde artikel beoogt de huidige situatie te bestendigen, met dien verstande dat er ook formeel geen onderscheid meer is tussen de algemene bewaarplaats en het Nationaal Archief. De bijzondere aard van de notariële archieven rechtvaardigt evenwel bijzondere bepalingen over de termijn van overbrenging (en dus openbaarheid) en het afgeven van afschriften en uittreksels.

Artikel 57

Zolang het nieuwe gebouw voor het Nationaal Archief nog niet gereed is, biedt het bestaande gebouw slechts zeer beperkte ruimte. Bovendien zullen vele voor overbrenging in aanmerking komende archieven eerst in bedoeld in artikel 3 goede, geordende en toegankelijke staat, gebracht moeten worden. Om te voorkomen dat op het moment van inwerkingtreding van deze wet, overeenkomstig artikel 29 alle archiefbescheiden, die op dat moment 10 jaar of ouder zijn, in één keer overgebracht moeten worden naar het Nationaal Archief, is in lid 3 aan de overheidsorganen een termijn van 5 jaar verleend om de overbrenging van de archiefbescheiden die 10 jaar of ouder zijn te realiseren.

Paramaribo, 16 februari 2006

R. R. VENETIAAN